

Zpráva o případech, v nichž nebylo dosaženo nápravy ani postupem podle § 20 zákona o veřejném ochránci práv

Podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. b) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, informuji Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky o případech, v nichž se mi nepodařilo dosáhnout dostatečných opatření k nápravě ani cestou vyrozumění nadřízeného úřadu či vlády nebo informováním veřejnosti o zjištěních ze šetření podle § 20 zákona o veřejném ochránci práv.

A. Nezákonné vyvlastnění (sp. zn. 1592/2017/VOP)

Můj zástupce se zabýval případem, kdy provozovatel plynovodu požádal Magistrát města Ústí nad Labem, aby ve vyvlastňovacím řízení zřídil věcné břemeno na pozemku stěžovatelů. Provozovatel navrhl, aby byl rozsah věcného břemene stanoven na 152 m², tj. zahrnoval plynovod a jeho ochranné pásmo.

Při stanovení náhrady za vyvlastnění se podle zákona vychází v první řadě ze znaleckého posudku předloženého vlastníkem, protože je to on, kdo proti své vůli přichází zčásti nebo úplně o vlastnické právo. Magistrát proto vyzval stěžovatele, aby posudek předložili. Ti tak učinili a v jimi předloženém znaleckém posudku byla peněžitá náhrada vyčíslena na 200 Kč za m². **Znalec však posoudil dopady stavby plynovodu na vlastnická práva jinak, než navrhoval provozovatel plynovodu.** Podle znalce omezuje stavba plynovodu vlastnická práva nejen v úzkém ochranném pásmu plynovodu, ale i v širším bezpečnostním pásmu (např. nutnost souhlasu provozovatele plynovodu se stavbou i v širším bezpečnostním pásmu). Podle znaleckého posudku předloženého stěžovateli by věcné břemeno mělo být stanoveno v rozsahu 1 171 m².

Magistrát města Ústí nad Labem stěžovatele neupozornil, že posudek s jiným rozsahem věcného břemene nelze využít, nevyzval je, aby ve stanovené lhůtě posudek opravili, a neupozornil je, že pokud posudek neopraví, nebude k němu přihlížet. Místo toho se magistrát rozhodl, že bude na věc nahlížet tak, jako kdyby stěžovatelé žádný posudek nepředložili. Ustanovil svého znalce a zadal mu posudek vycházející z žádosti provozovatele plynovodu o zřízení věcného břemene 152 m². Posudek určil jako náhradu cenu 3,50 Kč za m². Magistrát pak na základě něho rozhodl o vyvlastnění 152 m² formou věcného břemene a přiznal za to stěžovatelům částku 530 Kč.

Podle mého zástupce bylo jednání úřadu v rozporu s principy právního státu založeného na úctě k právům občanů, neboť stěžovatelé toliko uplatnili své právo, aniž by vyvlastňovací řízení mařili. Jestliže se magistrát domníval, že jejich znalecký posudek obsahuje vadu ve stanovení rozsahu věcného břemene, měl povinnost je poučit, proč takový posudek nelze v řízení použít, a vyzvat je, aby ho upravili, nikoli se tvářit, že žádný posudek neexistuje. Poučovací povinnost úřadů je zakotvena jak ve správním řádu, tak v soudních rozhodnutích, zejména ji definoval Ústavní soud.

Vyvlastňovací rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem tak bylo nezákonné. Krajský úřad chybu v odvolacím řízení přesto nenapravitel a také Ministerstvo pro místní rozvoj, na které se můj zástupce obrátil s podnětem k přezkumu, odmítlo nezákonnost napravit.

Jelikož se v dané věci nepodařilo dosáhnout nápravy ani prostřednictvím sankce, informuji o této skutečnosti Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky.

V Brně dne 24. dubna 2018

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv